

UDDEBOBLADET

Småfolkets park. En park för alla.

I slutet 90-talet revs den gamla lekplatsen på södra sidan efter att kommunen bestämt sig för att ha färre lekplatser på orterna.

Marken stod överväxt i många år tills Jandi Hallin bestämde sig för att arrendera marken och börja odla bär och grönsaker där.

Åren gick och det visade sig att marken räckte till fler.

Folk i byn började använda platsen för lek och häng och plötsligt fanns där både en studsatta, gungor och en sandlåda.

2019 beviljades försköningspengar från kommunen för att göra området kring den gamla jordkällaren ännu trevligare.

Ett staket för att skydda de små från trafiken sattes upp, en lekstuga och en redskapsbod byggdes ihop och några fruktträd planterades. Många gemensamma timmar från bybor har gjort parken till en välbesökt och mysig mötesplats.

Jandi med sin dotter Fey Amadin och Josephine med sina barn Eskil och Edit umgås ofta i parken och säger att det är en plats som skapas av alla, både stora och små.

Jandi Hallin med Fey Amadin samt Josephine Bergner med Eskil och Edit

Vi hjälps åt i Coronatider

Det är mycket som är oroligt i världen nu. Stora bränder som härjar runt om på jorden, översvämningar och global spridning av Coronaviruset.

Även om Uddebo har klarat sig relativt bra hittills så vet vi inte vilka förändringar som väntar och hur vi kommer att möta dem. Det enda vi vet är att vi är en del av världen och att vi alla måste hjälpas åt att ta hand om både jorden och varandra. Det kan i sådan här lägen vara en styrka att vi bor i en liten by med

mindre anonymitet och större möjlighet till gemenskap. För många så är det en svår situation att plötsligt behöva ställa om till en helt ny vardag, där kanske både jobbet och inkomsten har försvunnit.

Om du känner dig ensam eller orolig så ta kontakt med en bygranne och be om hjälp!

Kommunen har en krisberedskapsgrupp som arbetar kontinuerligt med allt det som rör det lokala.

Folkhälsomyndigheterna uppdaterar dagligen sin information gällande Covid-19, och uppmanar alla hålla sig kring hemmet, att undvika folksamlingar och att ses utomhus på avstånd.

Vi bör inte träffa andra människor om vi har symptom så som hosta eller feber. Om du känner dig sjuk och behöver hjälp med handling eller annat så finns det flera i byn som kan ställa upp.

Linnea Rosenqvist (073-581 61 48) kan ta emot samtal och förmedla dem vidare.

Folkkök – god mat för lite pengar

- Folkkök, det är ett kök för folket, säger Fredrik Telenius, där han står i Världshusets kök och hackar äpplen.

De ska ner i en sallad, en av rätterna på buffen i kvällens folkkök. Det blir också falafel och en hel del annat gott. Jonathan Pino Källqvist är i full gång med att rulla falafelbollar.

- Folkköket är en viktig och rolig mötesplats, säger Fredrik. Maten är en så central och fundamental grej. Att komma tillsammans och äta tillsammans känns så bra. Ingen ska behöva avstå av ekonomiska skäl. Kvällens middag kostar 20 kronor eller mer, det är alltså frivilligt hur mycket man vill donera.

- Folkkök betyder att alla ska känna att de är välkomna. Vi möts i enkelhet över en bit mat.

Folkköket kan dyka upp på lite olika ställen. Världshuset, Konsum och Talleröd är de platser som varit aktuella hittills. Nu har Coronaviruset satt käppar i hjulet, men ändå inte totalt. De senaste gångerna har maten serverats utomhus. Och så tänker vi fortsätta, säger Fredrik. Men vi håller till utomhus så att det ska vara riskfritt att komma. Människor behöver ju mötas också i dessa tider.

Text & Foto: Marita Pahlén

Det är kul att laga god och billig mat, tycker Fredrik Telenius.

Kristers matlådor - tröst i coronatid

Sjuttio portioner kålpudding – det lagade Krister Nygren till i förra veckan.

Han erbjuder hemlagad husmanskost, hemkörd till dörren

Det är roligt för mej att ha något att göra och samtidigt kunna hjälpa andra, säger Krister Nygren.

och målgruppen är äldre som sitter isolerade hemma.

- Jag tycker det är roligt att kunna hjälpa gamla människor som inte kommer ut, säger Krister. Förra gången lagade han ärtsoppa och nu blev det kålpudding. Och kunderna är nöjda och belåtna. Krister tänker fortsätta så länge det behövs.

- Min tanke är att erbjuda hemlagad mat som är både nyttig och billig. Jag levererar fyra portioner och äter man inte upp allt direkt så går det frysa ner.

Krister kör hem matlådorna, med hjälp av Frido Ehlerding, till kunder i Uddebo och Tranemo med omnejd. Krister har också hjälp av en kvinna i Tranemo som ringer runt till pensionärer som hon tror är intresserade av matleveranser. Om du som läser detta är intresserad av att få Kristers hemlagade mat till dörren så är det bara att ringa honom!

Text & Foto: Marita Pahlén

Barnkören träffas varje vecka kl 16:30-17 och sjunger tillsammans under ledning av Annie Carroll. Om du är mellan 1 och 8 år är du välkommen att vara med och sjunga i Väveriets matsal på torsdagar.

Cykelköket.

Skulle du vilja ha tillgång till en gemensam metallverkstad med svets, svarv och pelarporr? Uddebos ideella cykelverkstad Cykelköket har funnits sedan 2015 och har mestadels sysslat med att laga cyklar. Men med åren har intresset för att också göra andra saker ökat och nu vill Cykelköket bjuda in till

en träff där fler i byn kan vara med och forma en öppen verkstad i Väveriet. Välkommen måndag den 27 april kl 17 i Cykelköket.

I år planerades flera event och festivaler i byn, men p.g.a av Corona-läget så har de behövt att förändras eftersom det endast är tillåtet med grupper på upp till 50 personer.

I Världshuset planeras mikrofestivalen Bi-draget den 29-31 maj. Det är en liten festival om biologisk och kulturell mångfald.

I småhusbyn kommer den tänkta byggfestivalen att ställa om till att bli en byggvecka den 18-24 maj. Bybor är välkomna att komma och umgås, slöjda, bygga och dansa under hela veckan.

Skateboard

Det finns drömmar om att bygga en skateboardramp i byn. Vill du vara med och bygga eller bidra med några hundralappar till material så skulle många av byns befintliga och blivande skateboardproffs bli väldigt glada. Snacka med Kalle i Väveriet.

Andelsjordbruket blir Småbruket

I några år har Ellen Rönblad och Johannes Bergström drivit Andelsjordbruket i Uddebo, där man prenumererar på en andel och får regelbundna grönsaksleveranser.

Nyligen har familjen utökats med Abbe, så Ellen och Johannes har dragit ner något på odlingarna för att kunna vara föräldralediga lite också. - Vår gårdsbutik har fått allt större roll och därför tycker vi Småbruket är ett bättre namn på vår verksamhet, säger Ellen.

Gårdsbutiken kommer att vara öppen på torsdagar som tidigare för alla att handla i, och prenumeranterna får en leverans varannan vecka. Det blir ett brett utbud av grönsaker som tidigare. Ellen tänker även satsa på snittblommor i år.

Ellen i traktorn.

Småbruket i Uddebo har hela tiden haft som en bärande ide att bidra till en lokal matförsörjning.

- Vi skulle utan vidare kunna bli självförsörjande på grönsaker och rotfrukter här i Uddebo. Även på kött, för det finns förutsättningar att ha betesdjur här som håller

landskapet öppet och där kött skulle kunna säljas lokalt.

Vi funderar på att skaffa får, säger Ellen.

Text: Marita Pahlen

Mer sol - En hållbar by!

Storm, översvämningar och ett otäckt virus. Uddebo visar gång på gång vilken fantastisk social-hållbarhet vi har här i byn.

Det odlas mer och mer och tack vare initiativ som Småbruket, samodling, REKO-ring och Störbönan blir vi hållbarare kring maten vi äter. Vår självhushållning och byhushållning är fantastiskt bred här i vår lilla by.

En aspekt av att skapa mer än vi gör av med är all vår gemensamma

elförbrukning. I höstas var vi en liten grupp som började undersöka hur det vore att starta en el-förening och tillsammans köpa och sätta solceller på de bra tak vi har tillgång till i byn. Då skulle även de som inte har egna tak kunna vara med och köpa solceller som vi tillsammans..

Vi tittar vidare på vad det skulle innebära rent skattemässigt och har börjat räkna på vilka tak vi gemensamt har tillgång till. Vi funderar även på att arrangera kurser i hur man beräknar och

installerar solceller så att vi kan genomföra i alla fall en del utav jobbet själva.

Är du intresserad av solceller, av att sätta på eget tak eller av att vara med i vår lilla projektgrupp så hör av dig till Janne Kemi på janne@kemikal.org eller leta upp gruppen Uddebo-el på Facebook.

Vore det inte fantastiskt om vi i Uddebo om ett par år producerade lika mycket el som vi gör av med!

Nystart för Störbönan

Vet du att vi har en ekologisk inköpsförening i byn? Den heter Störbönan och finns i Väveriet.

Genom Störbönan kan du köpa ekologiska matvaror direkt från leverantören utan mellanhänder.

Som medlem betalar du 200kr per år (pengarna går till lokalhyra). Vi sköter butiken tillsammans. Det har varit dålig aktivitet ett tag på grund av flytt mm, men nu tar vi nya tag. Och för att få ordning på verksamheten bildar vi nu några arbetsgrupper med olika ansvarsområden – inköp, lokal, öppethållande, ekonomi och medlemsansvar. På så sätt blir det inte så

betungande för någon utan vi hjälps åt. Vi hoppas att ni är många som vill vara med i någon av arbetsgrupperna (vi behöver vara minst tre i varje).

Störbönan är bra för att: Den gynnar miljön genom förpackningsfri handel med varor i lösvikt. Finns som ett alternativ/ komplement till stora livsmedelsföretag. Ger en stor valmöjlighet vid beställning av varor. Det finns tillgång till att gå och handla i affären dygnet runt - som medlem kan du få en elektronisk nyckel.

Årsmöte blir den 5:e maj kl 17.30 på Väveriet så kom och säg vad du tycker! Störbönan kommer sedan att

hålla öppet minst en gång i veckan. Förslagsvis tisdagar i anslutning till Freeshopens öppettider och Rekorings utlämning. För fin gemenskap och för en sprudlande inköpsförening mitt i byn - bli medlem och handla på Störbönan. Ju fler vi blir, desto bättre utbud kan vi ha.

Vi har en Facebookgrupp som heter Störbönan - Uddebo ekologiska inköpsförening, gå med där. Vår tid är nu! Hör av dej och säg om du tycker att Störbönan behövs och om du vill vara med.

Kontakt: Janne Kemi 0704 745180
janne@kemikal.org
Johan Schöblom 0705 972470

Allt fler vill odla sin egen mat i Uddebo

Det är en fantastisk aktivitet på åkern utmed Kilavägen vid Väveriet. Det är Uddebos samodlare som har arbetshelg och skottkärrorna med gödsel går i karavan och fyller på den stora odlingsytan.

Samodlingen har funnits i flera år, men i år är det fler än någon gång förr som vill vara med. 28 personer!

- Jag tror att det är läget i samhället som gör att det är fler som vill vara med, säger Johan Schöblom. Mycket annat som planerats, festivaler t ex, blir inte av och då är vi många som vill odla mat tillsammans för att vi ser hur viktigt det är med en lokal matförsörjning.

Annie Caroll är en av de som är med för första gången.

- Nu blir man medveten om att vi i framtiden kanske inte alltid kan handla det man vill och det är dumt vara beroende av en mataffär. Det känns väldigt logiskt att odla sin mat tillsammans med andra, ca 100 meter från där jag bor, säger Annie.

Nu görs bäddarna i ordning. En del blir fasta bäddar för odling av kål, squash mm, en del blir ett stort potatisland och resten gröngödsas.

Att odla på ett så miljövänligt sätt och att släppa ut så lite koldioxid som möjligt är centralt för samodlarna. Intill odlingen ligger en lång rad skadade ensilagebollar, som odlarna fått till skänks av en bonde.

- Vi vill bearbeta jorden så lite som möjligt, säger Johan Schöblom. Plöjning, harvning och all sorts

bearbetning leder till utsläpp av växthusgaser. Därför satsar vi mycket på täckodling, det är det vi ska ha ensilaget till.

Täckodling är smart på många sätt. Det är arbetsbesparande och klimatvänligt. Ogräset dör under det tjocka täcket, fukten bibehålls, multnande organiskt material bryts ner och gödslar jorden och man slipper jordbearbetning.

Denna arbetshelg görs bäddarna i ordning och första helgen i maj sätts potatisen.

Nu under våren är det arbetshelger varannan vecka och under sommaren fördelas ansvaret så att man tecknar sig för tvåveckorsperioder, då man sköter om odlingarna.

Det rådande läget med coronaviruset har satt extra fokus på tankar om närodlad mat och tankar på att bli mer och mer självförsörjande.

- Helt självförsörjande kan man förstås inte bli i en liten by som denna, men man kan samarbeta med andra så att man i kommunen, regionen kan bli mer självförsörjande och motståndskraftig, menar Johan.

Idag sägs Sverige vara till hälften självförsörjande men det stämmer ju ändå inte eftersom jordbruket är helt oljedrivet och beroende av import av fossila bränslen.

- Den här krisen lär ju inte vara den sista. Om t ex leveranser eller elförsörjning skulle stoppas så är det ju här, nära oss, som maten måste finnas, säger Johan.

Det är fin stämning på samodlingen och alla är överens om att det är mycket roligare att göra saker tillsammans.

- Likaväl som att man skapar struktur i livet genom att jobba 8-17 kan man skapa struktur genom att odla sin mat tillsammans, säger Johan Schöblom innan han fyller på ännu en kärva med gödsel.

Bild & Text: Marita Pahlén